

O'zbekiston Respublikasi
Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi

Mirzo Ulug'bek nomidagi Samarqand Davlat
Arxitektura - Kurilish Instituti

“Arxitektura” fakulteti
“Kasb ta'lim” kafedrası

Bitiruv malakaviy ishining

TUSHUNTIRISH XATI

**Mavzu: Rassom N. Sultonov ijodini urganish
va uni o'qitish uslubi.**

Kafedra mudiri: dots. Raximov A.Q.
Rahbar: K.ukt. Zoirov R.Z.
Bitiruvchi: 401- KT(s) guruhi
talabasi Turdieva Nodira.

Samarqand 2014 yil.

МИРЗО УЛУҒБЕК НОМИДАГИ САМАРҚАНД ДАВЛАТ
АРХИТЕКТУРА ҚУРИЛИШ ИНСТИТУТИ

«Қурилишни бошқариш» факультети
« Касбий таълим » кафедраси

ТУШУНТИРИШ ХАТИ

Битирув малакавий ишининг мавзуси

Рассел Н. Суатонов ишонини урганиш
ва уни ўқитиш усули. (Презентация)

Битирув малакавий ишини

бажарувчи толиб (а) Турдиева Нодира
(Ф.И.Ш.)

Кафедра мудири доц. Рахмонов Н. Б.
(Ф.И.Ш.)

Рахбар Зоилов Р. З.
(Ф.И.Ш.)

Маслахатчилар Атабаев Б.
(Ф.И.Ш.)
Шакарлов Н. Н.
(Ф.И.Ш.)

(Имзо)

(Имзо)

(Имзо)

(Имзо)

(Имзо)

Мирзо Улуғбек номидаги Самарқанд Давлат Архитектура

Курилиш Институти

«Курилишни бошқариш» факултети

«Касб таълими» кафедраси

БИТИРУВ МАЛАКАВИЙ ИШНИ БАЖАРИШ УЧУН ТОПШИРИҚ

Тўрдаева Нодира

(талабанинг фамилияси, исми, шарифи)

I. Битирув малакавий ишнинг мавзуси Расеом Н. Султонов
итодики ўрганиш ва уни ўқитиш услуби.
(Презентация).

Институт буйича 2013 йил «28» 12 360-у сон буйруқ асосида тасдиқланган.

II. Битирув малакавий ишни бажариш учун маълумотлар Расеом
Н. Султонов итодики ўрганиш бўйича келтирилган
материаллар тўғрисида.

III. Тушунтириш хатида келтириладиган маълумотлар:

1. Мавзу бўйича маълумотлар тўплаш, уларнинг таҳлили ва асослаш Тўғридан
материаллар таҳлили қилиб, мавзу асосида
ва битирув малакавий иш режаси тузилади.

2. Битирув малакавий ишнинг назарий шакли ишланмалари Расеом
Н. Султонов итодики асослари келтирилган.

3. Битирув малакавий ишнинг амалий ишланмалари Мавзуга оид
иллюстрацияларга керакли ўқимда шунинг берили.

4. Ўқув услубий қисми Мавзу бўйича дарс бериш режасини тузиб,
дарсинг шартлари ҳужжатларини шунинг ҳисоби
ва замонавий ўқитиш технологияларини қўлиб,
дарс ўқиш услубини ахтари.

5. Битирув малакавий иш бўйича хулоса қисми Битирув малакавий
ишнинг бажариш натижасида талабанинг битирув
малакавий иш бўйича шаклий ҳисобни келти-
рилади.

6. Фойдаланилган адабиётлар рўйхати Битирув малакавий ишнинг
бажариш натижасида қўйилган адабиётлар
ва шартлари ҳужжатлар рўйхати келтирилади.

IV. Битирув малакавий ишнинг таркиби ва график қисми:

1. Расеом Н. Султонов итодики ўрганиш. (Презентация).

2. Дарс тақдироти.

3. Дарс ўқиш услуби.

4.

V. Битирув малакавий ишнинг қисмлари бўйича маслаҳатчилар:

№	Битирув малакавий иш қисмлари	Бошланиши	Тугалланиши	Иш хажми %	Маслаҳатчилар	Имзо
1.	Мавзу бўйича маълумотлар, материаллар ва адабиётлар тўплаш уларни ўрганиш таҳлил қилиб, асослаш	13.01.2014 й.	31.01.2014 й.	5	Зоилов Р.З.	
2.	Битирув малакавий иш мавзуси бўйича назарий шакли ишланмаларини ишлаб чиқиш.	01.02.2014 й.	28.02.2014 й.	15	Зоилов Р.З.	
3.	Битирув малакавий иш мавзуси бўйича амалий шакл эскизларни бажариш.	01.03.2014 й.	25.03.2014 й.	20	Зоилов Р.З.	
4.	Эскизларга асосан амалий шакл ишланмаларни яратиш. <i>Дера</i>	26.03.2014 й.	26.04.2014 й.	30	Зоилов Р.З. Амрадов К.З.	
5.	Ўқув услубий қисмини ишлаб чиқиш	27.04.2014 й.	20.05.2014 й.	25	Рахмонов А.Б.	
6.	Тугалланган битирув малакавий ишни расмийлаштириш ва химояга тайёргарлик куриш. <i>Экология</i>	21.05.2014 й.	16.06.2014 й.	5	Зоилов Р.З. Масаров Н.М.	

Изох:

1. Битирув малакавий иш «Низом» га асосан бажарилади.
2. Хар бир топширикда кўрсатилган муддат охирида рахбар ёки маслаҳатчи томонидан имзолангандан кейин навбатдаги қисмини бажаришга кафедра томонидан рухсат берилади.

VI. Топширик берилган сана

13.01.14.

VII. Тугалланган Битирув малакавий ишни топшириш санаси

16.06.14.

Битирув малакавий иш рахбари

Зоилов Р.З.

(фамилияси, исми, шарифи)

(имзо)

Топширик бажариш учун қабул қилинди

Турдиева Н.

(фамилияси, исми, шарифи)

(имзо)

Кафедра мудири

Рахмонов А.Б.

(фамилияси, исми, шарифи)

(имзо)

MUNDARIJA:

KIRISH	1
I.Mavzuni asoslash.....	4
a) Mavzuga oid fotosuratlar.....	8
II.Atrof muxit muxofazasi kismi.....	52
III. Xayotiy faoliyat xavfsizligi.....	60
IV.O'quv uslubiy qism.....	66
Xulosa.....	95
Adabiyotlar.....	98

Kirish

Kirish

“ Ranglarda qalb kashf etgan tuyg`u,
Pok hayolda to`siq sayqalsiz,
Ranglar bilan dunyo yaratib,
Jim yuruvchi jonni haykalsiz
Har bir rangni o`zi biro lam,
Tuyg`ularning cheksiz makoni,
Ezgulikka yo`l ochar har dam,
Rang mulkning Namoz Sultoni. “

O`rta asrlarda “ Yer kurrasini sayqali “ – nomi bilan mashhur Samarqand shahri o`zining betakror go`zalligi, gulgun tabiati, insonlar hayotini o`z ishlari va hayotida aks ettirgan qanchadan-qancha ajoyib allomalar, san`atkorlar, yozuvchi va shoirlar rassomlarning katta bir guruhini shakllantirdi va tarbiyalab voyaga yetkazdi, tafakkurning sayqal topib, rivojlantirishga ijobiy ta`sir ko`rsatmoqda.

Ana shunday san`atkorlar guruhining ajoyib vakili, o`zining ijodiy va ilmiy ishlari bilan tanilgan. Iqtidorli rassom, tajribali pedagog va mehribon murabbiy – Namoz Toshmirzayevich Sultonovichdir. (1938-2005.y)

“ Hurmatli inson, buyuk rassom – Samarand shahrining g`ururi bo`lgan, naqqosh, ustoz Namoz aka san`atiga g`ayrat va hurmat
ila “

Bahodir Jalol

Mavzuni
asoslash

Mavzuni asoslash

Bitiruv malakaviy ishimning aynan shu mavzuni tanlashim tarixi quyidagich sodir bo`lgan. To`rtinchi bosqich talabai bo`lganim uchun, bakalavr darajasiga erushish maqsadida bitiruv malakaviy ishimni himoya qilishim kerak. Buning uchun birinchi navbatiruv malakaviy ishiga mavzu tanlash zarur bo`ladi. Mavzu tanlash jarayonida , ya`ni qaysi mavzuni tanlasam ekan deb ikkilanib yurgan kunlarimdan birida mavzu tanlandi. 2008-yil 24-noyabr kuni mahum rassom professor N.T.Sultonovning 70- yillik hotirasiga bag`ishlangan shaxsiy ko`rgazmasi bo`lib o`tdi. Bu rassomning ijodi bilan oldindan tanish bo`lganim va qiziqqanligim sababli bu ko`rgazmaga kursdoshlarim bilan birga bordik.

Professor N.T.Sultonovning ijod yo`nalishiga o`ziga xosligini kordim-u, kishi yaratgan ranglarda ona tabiatga xos erkinlik va ular orqali presonahlarning ichki kechinmalri ayni paytda devoriy rang tasvir an`analari va kitob miniatyurasi san`atini kelib chiqib, yumshoq ranglar va uning yug`unlikda ko`rsatilgan. Namoz Sultonov ijodiy salnomasi zarvaraqlarining alohida sahifalrini eng murakkab bo`lgan porteret janri egallaydi. Rassom zamondoshlarining portetlarining yaxlit bir galeriyasini yaratgan.Ular o`rtasida yetuk san`atkorlar ta`rifichisi ganchkor usta Ibrohim Shoymurodov, shoir Dushan Fayzey, avtoportretlar va Samarqandlik zamondosh talaba yoshlar – Dilshoda Guliston, Shoir Nigora, Gavhar va boshqalar siymosi uchraydi. Ushbu asarlar bir tomondan sekin-asta nasturamizm alomatlari yo`qola borsa, ikkinchi tomondan, muallifning chuqur plastic va obyektning siymosini bo`rttirib ifodalash

mahorati oshib brogan. Uning ishlarida benikos ko`p ma`no
mujassam Namoz Sultonov asarlaridan ta`sirlanib, rassomning
ijodiga hurmat belgisi sifatida ushbu ma`suliyatli ishga qo`l
urdim. Shu sababli o`qituvchim Raupov Z. bilan
maslashatlashgan holda aynan shu mavzuni tanladim.

a) Mavzuga oid
fotosuratlar

a) Rassom N. Sultonov haqida

Namoz Toshmirzayevich Sultonovich 1938-yil, 24-noyabrda Samarqand viloyati Payariq viloyati Kampiro`ldi qishlog`ida xizmatchi oilasida tug`ildi.

Payariq – Zarafshon irmoqlari bo`lgan Oqdaryo va Qoradaryo o`rtasida joylashgan go`zal Miyonkol kanalning nomi. U Zarafshon muzofatida dehqonchilik va ko`chmanchi xalq hayotining asl manbayi bo`lib xizmat qilgan. Bir tarafdin sun`iy tepaliklar tepaliklar ko`rinishidagi qator qadimiy yodgorliklar cho`zib yotgan qorli tog`larga, ikkinchi tarafdin esa, bepayon dashtu-dalalarga aylanib ketgan Miyonqul landshaftining betakror go`zal manzaralari, xalqimizning o`ziga xos an`analari, uning ertaklari-yu rivoyatalari yosh Namozni go`zallika undaydi va rasm chizishga butun vujudi bilan bergan o`smirga ta`sir qilmasdan qolmasdi.

1957-yil A.S.Pushkin nomli 6-o`rta maktabni imtiyozli bitirib Toshkentdagi A.P.Benikov nomidagi badiiy bilim yurtiga o`qishga kirdi.

1962-yil o`qishni bitirib, Samarand xotin-qizlar pedagogic bilim yutiga o`qituvchi bo`lib ishga kirdi.

1963-yil Teatr rassomchilik institutiga o`qishga kirdi. 1968-yil Toshkent Teatr Rassomchilik institutining “Teatr dekoratsiya” bo`limini tugatgach, SamDAQI “Rasm, rang tasvir va haykaltaroshlik” kafedarasiga o`qituvchi bo`lib ishlab keldi.

1970-yildan beri kafedra mudiri bo`lib ishlab keldi. 1979-yilda O`zbekiston (SSSR) rassomlar uyushmasi a`zosi 1981-yil Leningrad B.Asida “Rol risunka va poygotovki professor arxitekura” mavzusida nomzodlik dissertasiyasini yoqlab, San`atshunoslik nomzodi bo`ldi. 1982-yil dosentlik unvonini oldi. 1988-yil o`zining 50-yilligiga bag`ishlab, 100dan ortiq asari bilan shaxsiy ijodiy ishlar ko`rgazmasini tashkil etdi. 1990-1999-yillar mobaynida Samarqanddagi San`at bilim yurtidagi SamDAQI filialiga rahbarlik qilib, DAK raisi bo`lib keldi.

1991-yili O`z.B.A.Badiiy Ijodkorlar Uyushmasi a`zosi bo`ldi. 1999-yili “O`zbekiston oliy ta`lim a`lochisi” ko`krak nishoni bilan taqdirlandi va 60-yillariga bag`ishlab shaxsiy ijodiy ishlar (200 dan ortiq asari bilan) 2000 yili “O`zbekiston xizmat ko`rsatgan yoshlat murabbiysi” davlat faxriy unvonini oldi. 2001-yili “Ma`rifat bo`stoni” monumental devoriy asari uchun O`zbekiston Badiiy yuksak asari uchun” Oltin medali bilan taqdirlandi.

2005-yil, 11-yanvar kuni professor Namoz Toshmirzayich Sultonov Samarqand shahrida vafot etdi.

Me'morchilik fanlari doktori, professor, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan yoshlar murabbiysi Uralov Atham Sindaroovich, SamDAQI ning 40-yilligi munosabati bilan o'tkazilgan shodiyonada Namoz Toshmirzayevich Sultonovni eslab shunday so'zlarni aytgandi :

Professor Namoz Toshmirzayevich Sultonov doimo ijod ustida bo'lib, rasm zalida ko'p sonli shogirdlariga birgan darslaridan so'ng, institute Arxitektura fakulteti binosidagi o'z ijodiy ustaxonasiga shoshilar edi. U kishining ustaxonasi o'ziga xos fayzli bo'lib, uzoq-yaqindan kelgan " mehmon" larga doimo ochiq edi. Shu ustaxonada turib bir necha bor O'zbekiston televideniya muhbirlari bilan suhbat qurib, inserviyu bergan edi. U tinimsiz o'zining bo'lgusi asarlariga etudlar ishlab, sujet va mavzular izlar edi. Bundan tashqari " u ibratli ota, mehribon oila boshlig'i, 15 nafar nevaraning suyukli bobosi edi. 8-nafar (Anvar, Marxabo, Muqaddasi, Dilshoda, Akbar, Akram, Axmad, Munira) farzandlariga ham yaxshi tarbiya bergan.

Namoz akaning o'g'il-qizlari bugungi kunda otasining chirog'ini yoqib, kasbi-korini davom etgan kelmoqdalar. Samarqand Davlat arxitektura qurilish institutining 40

yilligi munosabati bilan, oliygohimiz asoschilaridan birini ijod etib, ruhini shod etishga to'la xalqimiz, Ustoz hayot bo'lganlarida, muborak 70 yoshga to'lgan bo'lar edilar..., o'zining qisqa va mazmunli hayot yo'lida professor Namoz Sultonov zabardast gumanist rassom, yetuk ijodkor bo'lib shakllangan edi.

U doimo: To'g'ri va baxtli inson bo'lish uchun aql va nafs tarozisining pasangisi teng bo'lish lozim" deb takrorlar edilar. Zero, uning o'zi bamusoli hallolik timsoli edi. Uning ilmiy-ijodiy ishlari o'quv jarayonida tatbiq etilgan va etilmoqda. U talabalarga tasvir ur-asrorlarini o'rgatishda mohir uztoz, tengsiz uslub egasi, rassom sifatida esa o'zining go'zal milliy yo'lini, individual tasvir tamoyilini topgan rassom edi.

Rassomning shaxsiy ko'rgazmalari ro'yhati:

1. " Sinf doshimiz ijodidan " ilk shaxsiy ko'rgazmasi, Payariq -1955-yil
2. O'quv-ijodiy ishlar ko'rgazmasi, Toshkent -1963-yil.
3. Moskva Malaka oshirishi natijasida ishlangan 50ta asari , Samarqand-1974 yil.
4. 50yillik yubileyiga bag'ishlab, Samarqand -1988-yil
5. 50yillik yubileyiga bag'ishlab, Payariq -1989-yil
6. Navruz bayramiga bag'ishlab, Samarqand-1998-yil.
7. 60 yillik yubileyiga bag'ishlab, Samarqand- 1999-yil.

8. Rassomning 70 yillik xotirasiga bag`ishlangan shaxsiy ko`rgazmasi 24 noyabar, 2008 yil (xotira ko`chasi).

Rassomning eng sara ijodiy asarlari :

1. “ Dilshoda – arxitektor” xolstmaslo, 100x76. 1970y
2. “Bibi- Xonim”, xolst\maslo 94x80, 1970 yil
3. Materinchaya noch “ b\akv\ karto 70x55, 1973 yil
4. “ Navoiy Samarqandda” holst\ maslo, 150x200, 1973yil
5. “ Palak”, x\m, 110x101, 1973 yil.
6. “ Anora “ k\m, 100x75, 1974 yil.
7. “ Shohi- Zinda” x\m. 120x87, 1974 yil
8. “ Hayol og`ushida” k\m, 90x68, 1974yil
9. “ Talaba Guliston portreti”, m\m, 100x75, 1975yil
10. “ Intizor” asari m\m. 150x115, 1974-yil
11. “ Samarqandshie uzor “ XVM. 110x101. 1976-yil.
12. “Portret usto Ibragima Shermuhamedova” x\m. 115x85.
13. “ Marhabo Buxorada “ x\m 70x 51, 1978yil
14. “ Portert Dushan Fayziy “ x\n . 130x80, 1979-yil.
15. “ Turkman qiz porteti” m\m.100x75, 1983-yil
16. Usto Abdurahim Muxtorov portreti” m\m. 92x81. 1984-yil.
17. “ Mir tuvsmu domu, malish” x\m, 105x100, 1987-yil

18. “Anor ishlagan qiz” asari, m\m 140x100, 1986-yil.
19. “Iz nashega sado “ x\m 80x60, 1986-yil.
20. “Laylaklar”, x\m. 80x100, 1990-yil.
21. “Bibi-Xonim”, m\m, 1987-yil.
22. “Shohi-Zinda” m\m, 1989-yil.
23. “Portrer jen hudojnika “ x\m, 50x70, 1991-yil.
24. “Arslonbob”. x\m. 120x100, 1991-yil.
25. “Sumalak” kartinasi. x\m 200x290, 1994 yil
26. “Allomalar va zamonaviy yoshlar” mavzusidagi devoriy rang-tasvir. Davlat Test Markazi. T (devor\tempera) 2000-yil
27. “Ma`naviyat bo`stoni “ devoriy suratlari, 2000-2001 yillar.

Atrof muxit Muhofazasi Qismi

Tabiatni muhofaza qilish.

Har qanday tuproq qattiq, suyuq va gazsimon qismlardan ibrat bo`ladi. Uning suyuq qismi suyuqlik tuproq zarrachalari suyuqlik bilan tuyungan bo`ladi. Tuproqdagi namlikning asosiy manbalari – atmosfera va yer osti suvlari o`simliklar idizlarini namlik bilan ta`minlaydi. Tuproqdagi suv turli hollarda bo`lishi mumkin, ya`nio 1. kristallangan namlik; 2. Qattiq namlik; 3. Bug` holidagi namlik, 4. Bog`langan namlik bo`ladi. Tuproqdagi uchraydigan namliklar formsi ichida absorbitsiya qilinadigan kapillyar suv-tuproqning 0,2-8,0 mkli g`ovalkari orasida to`plangan bo`lib, ular o`simliklar tomonidan foydalaniladi. Suvning bu xili tuproqdagi bakteriyalar, soda tuzilgan hayvonolarning hayot faoliyatini ham ta`minlaydi.

Undan tashqari tortiluvchi gravitatsion suv ham uchrab, tuproqning kattaroq qovoqlarida vaqtincha to`planadi, lekin tezda tarqalib ketadi. Yuqorida keltirilgan va tuproqda tarqalib uchraydigan suvning formalari ichida erkin tortiluvchi grafitatsiya suvi o`simliklar tez va yengil o`zlashtiriladi. Suvning bu formasi yomg`ir yoki sug`orish davomida tuproqda doim bo`ladi. O`simliklarning suvga bo`lgan ehtoyojini qondira olmaydigan tuproqdagi namliklarning so`lish kofissenti deb aytiladi.

Tuproq eritmasi uning tarkibi, konsentratsiyasi tuproqdagi suv va unda erigan organik hamda mineral moddalar miqdoridan kelib chiqadi. Masalan, tuproq suyuqligining quruq qoldig`l konsentratsiyasi 0,25 % dan kam bo`lsa, sho`rlangan tuproq hisoblanadi. Tuproq eritmasi mineral birikmalardan kalsiy-karbonat magniy, kamroq hali bekarbonati, natri karbonatlari uchraydi.

Hayotiy faoliyat

Xavfsizligi

“Hayotiy faoliyat xavfsizligi va mehnat muhofazasi” qismi

Bitiruv malakaviy ishim mavzusi “ Rassom Namoz Sultonov ijodini o`rganish va uni o`qitish uslubi”

Bitiruv Malakaviy ishimga o`quvchilarga xavfsizligini ta`minlash, yong`in va elektr xavfsizligini oshirish, zilzil va yong`in sochindan odamlarni muhofaza qilish chora tadbirlarni muhofaza qilish chora – tadbirlar qo`llab chiqilgan. Shuning uchun ham bitiruv malakaviy ishimning “ hayotiy faoliyat xavfsizligi va mehnat muhofazasi” bo`limida biz asosiy e`tiborni har qanday foyda ham, istalgan paytda ham sodir bo`lishi ehtimoli bo`lgan tez-tez yuz beradigan yong`in portlash, elektr xavfsizligi havo harakatining keskin sovib va o`sib kutishi kuchli gaz va yomg`ir yog`ishi zilzila va sanitar gigiyena talabalar hamda tizimlarning ishdan chiqishi suv bosishi kabi ofatlarga qaratamiz.

Zilzila- yong`in va suv toshqinlari kabi favqulodda vaziyatlar bo`lgan taqdirda bin ova inshootlarda yashaydigan yoki ishlaydigan aholini muhofaza qilishda katta samaradorlikka ularni evakuatsiya qilish orqali erishadi. Shuning uchun ham qurilishlari loyihlashdagi asosiy vazifalardan biri bu favqulodda vaziyatlarda aholini evakuatsiya qilish yo`llarining rejaviy-konstruktiv yechimini ishlab chiqilishidir.

Loyiha ishlarini bajarishda

Ranglarni ta'siri

Bir xillik odamga salbiy ta'sir etib inson organizm himoyasini va asabni markazlashuvini. Ishlab chiqarish estetikasini joriy qilish, xonalarni va interyerini kizne qamashtirmaydigan rangda bo'yash, yortish, musiqa, bezash siqilishning oldini olishda ruhiy yo'nalish hisoblanadi. Ko'pchilik ishlab chiqarish binolarni yashil rangda bo'yash maqsadga muvofiq chunki bu rang ta'sirsiz bo'lib markaziy asab uzumini uyg'otishga ham tormozlashga ham sabab bo'ymaydi. Asabga tormozlovchi ta'sir ko'rsatilgan ko'k va havo rang bo'yoqlari bilan issiqlikni ko'p ajratadigan yoki shovqin hosil qiladigan xonlarni uskunalarni bo'yash maqsadga muvofiq hisoblanadi. Qizil va sariq ranglar ko'zga ta'sir ko'rsatadi. Shuning uchun ulardan qisqa ishlaydigan, ya'ni, so'zlash va ta'mirlash ishlarinni bajarish vaqtidagina bo'ladigan xonalrda foydalanish mumkin.

Biroq xona va uskunalrni bir xil rang bilan bo'yash ta'sir etilmaydi, chunki bunday bir xillik odamga salbiy ta'sir etib inson organizmi himoyasini va asabni markazlar shuvini kamaytiradi. Bo'yoqlardan, shuningdek, ishora yoki ehtiyojlari maqsadida ham foydalaniladi.

Sex va boshqa joylarni unumli yoritish yorug`likning bit tekis tarqayoritish yorug`likning bir tekis tarqalishi sexning ichki tomonlarini badiiy bezatish, chiroyli va qulay ish kiyimi to`liqlashining oldini oladi.

Mehnatning shartlarini yaxshilash, ishlab chiqarish muhitining geginik talablariga muvofiq qilish, mehnat unumdorligini oshirish yo`llaridan biri hisoblanadi.

O`quv uslubiy
qism

O'qituvchining fazilatlari

O'qituvchi talabalarni ularga chinnakam g'amho'rlik qilishi va ular bilan o'z farzandidek munosabatda bo'lish kerak talabalar mexribon ochiq ko'ngil,o'zini ularga yaqin tutadigan o'qituvdhini sevadilar.Har bir ishda unga erishishda harakat qiladilar.Hatto shunday hislarlarga ega bo'lgan pedagoglardan ba'zilar umr bo'yi unitilmaydi.

O'qituvchiga xos xususiyatlardan yana bir talabalar bilan bir me'yorda munosabatda bo'lish lekin ulaarga nisbatan qat'iy va jiddiy talabchan bo'la olishdir.O'qituvchi talabalar bilan yaqindan munosabatda bo'ish ularga har doim g'amho'rlik qilish bilan bir vaqtda ularni erkalatib ham yubormasligi kerak.

Talabalar o'zlari bilan haddan tashqari qo'pol muomalada bo'luvchi o'qituvchini sevmaydilar.Bas shunday ekan,o'qituvchi talabalar bilan har tomonlama hisobga olgan holda bir me'yorda muomala qilish kerak.

O'qituvchi sinfda va sinfdan tashqarida o'quvchilar o'rtasida olib boriladigan ta'lim tarbiya ishida ularni hozirgi zamon masalalari bilan tanishtiradi.Ularga yangi kishiga demokratiya sharoitda yashaydigan kishiga xos xususiyatlari tarbiyalanadi.

Pedagog yangi o'qituvchi kasbi ham juda murakkab kasblardan biridir.Hozirgi zamon o'qituvchi zimmasiga

yosh avlodni jismoniy jihatdan pishiq ruhan tetik bilibdan vatanparvarlik mamlakatimizda demokratik jamiyat qurishning akviy binokori qilib,yetishrish vazifasi yuklangan shuning uchun ham u keng ma'lunotli va yuksak madaniyatli qilishi bo'lishi lozim.

Keksa avlod mehnar protssesida ortirilgan tarbiyasi asosida o'sib kelayotgan avlodni ham mehnatga ishtirok etidhga o'rgatishi kerak edi va shunday qildi. Pedagog yangi o'qituvchilik kasbi ham juda murakkab kasblardan biridir

Maxsus fan o'qituvchisi

“Tasdiqlayman”

Asatova Lolaning 4 soatga

o'quv ishlar bo'yicha

Mo'ljallangan

director o'rinbosari

Dars reja marni

Guruh 401 kasbiy ta'lim

Sana: 15.04.2014

Darsning tartib soni: N 4 soatga mo'ljallangan.

Darsnind mavzusi “Olti qirrali naqsh kompazitsiya yaratish”

Darsning maqsadi: Talabalarga naqsh ishlash ketma ketligini tushuntirib ko'rsatish

Ta'limiy: Ishlab chiqarish ta'limi jarayoni talabalarning kasbiy malakalarini shakllantirish

Tarbiyaviy: Talabalarni kasbiy malakalarni shakllantiridhda ustoz shogird an'analariga amal qilish ko'rsatish.

Rivojlantiruvchi: Talabalarga individual usulda topdhiriq berib, ularning ijodiy qobilyatini o'stirish.

Darsning turi

Darsga qo'llaniladigan asosiy usul kompyuterli

Darsning jihozlari: ushbu darsga taaluqli bo'lgan kompyuter sinf xonasi, elektron doska, slydlar va test savollar

Dars mazmuni

1. Tashkily qism: Talabalar bilan salonlashib, jurnaladgi ro'yhat bo'yicha yo'qlama qilib chiqish.

2. O'tilgan dars mavzusini so'rab mustahkamlash va talabalar bilimini baholash.

Rang tasvir san'at tarixini bilasizmi?

Rang tasvir uslublarini bilasizmi?

Rang tasvir necha xil maktablarga bo'linadi.

3. Yangi mavzuni boshi

4. O'tilgan mavzu yuzasidan savol javob.

5. Uy vazifasi

6. Darsni yakunlash.

Darsning borishi

Reja:

- 1.Naqsh ishlashdagi ishlar ketma ketligi talabalarning kasbiy malakalarini shakllantirish.
- 2.Naqsh ishlashdagi ishlarini bajarishda ustoz shogird an'analari ustoz va shogirdning o'zaro mezonlari asosida ish yuritib boorish
- 3.Yuqorida ko'rsatilgan dars ketma ketligi jarayonida talaba tafakkuri va kasbga qiziqishini oshirib rivojlantirish orqali mavzuga oid naqshlarni yaratish.
- 4.Eskizlardan foydalanib oq qog'ozga eskiz tayyorlash.

“ Olti qirrali naqsh kompozitsiyasini yaratish” mavzusida kompyuterli o`qitishning texnologik sxemasi va 80 minutlik dars taqsimoti (dars kompyuter xonasida o`tkaziladi.)

O`qituvchi dasturiy vositalrni tayyorlaydi	5 minut
O`qituvchi talabalarini kichik guruhlariga bo`lib, ishchi o`rinlar tashkil etadi.	10 minut
O`qituvchi tomonidan har bir guruhga alohida topshiriq beradi	10 minut
Har bir guruh tarmoqni boshqarish topshiriqni bajarish kirishadi.	5 minut
Olti qirrali naqsh kompozitsiyalarini talabalar mustaqil o`rganadilar.	10 minut
Individual kasbiy muloqat ta`minlanadi.	5 minut
Kompyuterda testlar o`tkazilib, bilimlar mustahkamlanadi	25 minut
O`qituvchi tomonidan erishilgan natijalar baholanadi.	10 minut

“ Tasdiqlayman” 2012-2014 o`quv yili
mo`ljallangan 1-bosqich

Kollej direktori

Naqqoshlik guruhi uchun
O'qituvchi Asatova Lolaning
Naqqoshlik fanidan tuzgan
Yillik ish rejasi .

N	Bo'lim va mavzular ning nomi	Mashg'ulot tartibi raqami	Dars o'tgan kun	Darsaga ajratilgan soat	Mashg'ulot va turi	Ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar	Mustaqil ish turi Amali laboratoriya taqdimoti	Uy vazifasi	Adabiyotlar	Fanlararo bog'lanish	Izoh
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Mutahassislikka a kirish	N1	12.04. 14	2	Og'zaki va amaliy	Naqshqaga oid plakat va slyadlar	Naqshga oid bilim va ko'nikmalarnin g yozma manbai				
2	Kirish naqsh asoslari	N2	14.04. 14	2	Og'zaki	Naqsh asoslarini isbotlab beruvchi plakatlar					
3	Naqsh turlari	N3	20.04. 14	2	Og'zaki	Naqsh turlarga oid rasmlar	Naqsh turlarini ish dasturiga yozib boorish	O' qi b kel ish		Tari x Ada biyo t	
4	Naqsh mazmuni va	N4	26.04. 14	2	Og'zaki	San'atda mazmun		O' qi		Tari x	

	shakli					va shaklga oid bayyonom alar		b kel ish		Ada biyo t	
5	Naqsh janrlari	N5	02.05. 14	2	Og'zaki	Naqqoshli k uslublarga oid rasmlar					
6	Naqsh	N6	08.05. 14	2	Og'zaki	Olti naqqoshli kka oid plakatlar					
7	Nusha ko'dhirish texnologiyasi	N7	14.05. 14	2	Og'zaki	Nusxa ko'chirish tecnologiy asiga oid plakatlar	Plakatlarni o'rganish	Ta nis his h		Ras m	
8	Dars o'tish xonasida xavfsizlik texnikasi va yong'in xavfsizligi	N8	20.05. 14	2	Og'zaki va amaliy	Xavfsizlik texnikasi va yong'in xavfsizligig a oid plakatlar	Plakatlarni o'rganish			Fizi ka,k imy o	
9	Naqqoshlik ishlatiladigan asbob uskunalar mo'yqalamlar ni saqlash qoidalari	N9	26.05. 14	2	Og'zaki	Ma'lum usullardan foydalanis h					
10	Naqqoshlikda ishlatiladigan bo'yoq turlari	N10	01.06. 14	2	amaliy	Naqsh turlari tasvirlang an slaydlar	Eng sifatli bo'yozni tanlash	Sif atl i m oy qal a m ta nla sh		Fizi ka,k imy o	

11	Naqsh nusxasini qog'ozga ko'dhirish	N11	07.06.14	4	Og'zaki	Naqsh eskizi	Naqsh			Kim yo	
12	Naqsh ko'shirish haqida tushuncha	N12	13.06.14	2	amaliy	Naqshga oid plakatlar	Naqqoshlikka oid plakatlar				
13	Naqsh eskizini qalamda so'ngra rangda	N13	19.06.14	4	amaliy					Qal am tasv ir ran g tasv ir	
14	Naqshga qarab ko'chirish	N14	26.06.14	4	amaliy	Eskizdan foydalanish	Naqsh eskizini qog'ozga tushirish			Chiz mac hlik	
5		N15		50							

Fan o'qituvchisi: Asatova Lola

Самарканд вилояти урта махсус, касб
хунар таълим бошкармасининг 2005 йил
20 сентябрдаги 226-сонли буйруғига илова

«ТАСДИКЛАЙМАН»
« 2 » сентябр 2013 йил.

Ўқитувчи "Зан'от" кафедраси
Ўқитувчи Турсунова Нодира нинг
Ўқитувчининг тоифаси (лавозими, илмий даражаси, унвони) фамилияси, исми, шарифи

20 13 - 20 14 ўқув йилида бажариладиган

ШАХСИЙ ИШ РЕЖАСИ.

Шахсий иш режа кафедранинг
2013 йил 30 август даги
« 1 » сонли мажлиси йиғили-
шида муҳокама қилинди.

Кафедра мудири _____
(фамилияси, исми, шарифи)

Шахсий иш режани
қабул қилдим Турсунова Нодира
(Ўқитувчининг ф.и.ш.)

(имзо)

1.Ўқув ишлари.

Таёрлов йўналишлари, Гуруҳлари рақами, Ўқувчилар сони		Ўқув ишлари турлари														
		Назарий машғулот	Амалий машғулот	Лаборатория ишлари	Консултация	Амалиётга рахбарлик			Курс иши (лойихаси)	Кафедра мудир	Гуруҳ рахбарлиги	Битирув ишига	ДАК ишида катнашиши	Диплом ишига тақриз	Кабинет мудирлиги	
						Уқув	Ишлаб чиқариш									
Кузги семестр																
6140011 210-30		6	11							—	—	—				—
6140011 211-30		6	11							—	—	—				—
6140011 212-30		6	11							—	—	—				—
6140011 213-29		6	11							—	—	—				—
6140011 214-30		6	11							—	—	—				—

Изох: Назарий машғулот ва амалий машғулотлар бۆликлари 30+55=85 соат
 5 та гуруҳлар бۆликлари 85:5=17 соат
 1- гуруҳининг ялғиз бажарилари

2. Илмий – услубий ишлар.

№	Бажариладиган ишлар	Муддат		Режадан ташқари ишлар	Изоҳ
		Режа	Амалда		
1.	Математика тарихи	дарс		Амалда	
2.	Қадам қадам билан	дарс		Амалда	
3.	Иш қилиш	дарс		Амалда	
4.				Амалда	
5.	Қадам қадам билан	дарс		Амалда	
6.	Қадам қадам билан	дарс		Амалда	
7.	Иш қилиш	дарс		Амалда	
8.	Иш қилиш	дарс		Амалда	
9.				Амалда	
10.				Амалда	

3. Илмий тадқиқот ишлари.

№	Бажариладиган ишлар	Муддат		Режадан ташқари ишлар	Изоҳ
		Режа	Амалда		
1.	Иш қилиш	дарс		Амалда	
2.	Иш қилиш	дарс		Амалда	
3.	Иш қилиш	дарс		Амалда	
4.	Иш қилиш	дарс		Амалда	
5.	Иш қилиш	дарс		Амалда	
6.	Иш қилиш	дарс		Амалда	
7.	Иш қилиш	дарс		Амалда	
8.				Амалда	
9.				Амалда	
10.				Амалда	

4. Ташкилий услубий ишлар.

№	Бажариладиган ишлар	Муддат		Режадан ташқари ишлар	Изоҳ
		Режа	Амалда		
1.	Иш қилиш	дарс		Амалда	
2.	Иш қилиш	дарс		Амалда	
3.	Иш қилиш	дарс		Амалда	
4.	Иш қилиш	дарс		Амалда	
5.	Иш қилиш	дарс		Амалда	
6.				Амалда	
7.	Иш қилиш	дарс		Амалда	
8.	Иш қилиш	дарс		Амалда	
9.	Иш қилиш	дарс		Амалда	
10.				Амалда	

5. Маънавий – маърифий ва тарбиявий ишлар.

№	Бажариладиган ишлар	Муддат		Режадан ташқари ишлар	Изоҳ
		Режа	Амалда		
1.	Қонғ қозғолдо	Феврал.			
2.	темоиҳу маънавий				
3.	ishlari.				
4.	ishlari haqida ma-				
5.	lumat berish				
6.	Viloyatimizdagi	Март.			
7.	маърифат моиҳуvida-				
8.	latining yirikligi ha-				
9.	qida haqida ma-				
10.	lumat. Qalbiy shaxsni	Апрел.			
	ishlari haqida berish				

6. Очик дарслар жадвали.

№	Мавзуси	Бажарилиши		Изоҳ
		Қайси гуруҳ	Муддати	
1.	Қонғ қозғолдо	211	2015 март	
2.	жанге			
3.				
4.	Маънавий ишлари			
5.	asoslari.	212.	2015 март	
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				

88

**SAMARQAND VILOYAT HOKIMLIGI
O`RTA MAXSUS KASB – HUNAR TA`LIM BOSHQARMASI**

**O`QITUVCHINING TAQVIM
MAVZU REJASI.**

S a m a r q a n d – 2 0 1 4 y.

Самарқанд вилоят ҳокимлиги
Ўрта махсус, касб-хунар таълим бошқармаси

Самарқанд сан'ат. коллежи
Ўрта махсус, касб-хунар таълим муассасининг номи

«Тасдиқлайман»
ўқув ишлари бўйича
директор ўринбосари

« » август 2013 й.

Ўқитувчининг тақвим мавзу режаси.

Фан номи : Навб ҳисоб
Мутахассислик : Сан'атчилик
Ўқитувчи : Гунолулла Нодирова

Ўқув режаси бўйича.

№	Мутахас- сислик- лар.	Гуруҳ	Умумий соат	Олдин ўтилган		Режалаштирилган соат				Шундан			Ким томонидан тасдиқланган
						семестр	семестр	назарий	амалий	Назорат турлари			
										Ж.Н	О.Н	Я.Н	
1.	6140011	210	39	-	-	17	22	6	33	-	1	1	10/11
2.	6140011	211	39	-	-	17	22	6	33	-	1	1	11-
3.	6140011	212	39	-	-	17	22	6	33	-	1	1	11-
4.	6140011	213	39	-	-	17	22	6	33	-	1	1	11-
5.	6140011	214	39	-	-	17	22	6	33	-	1	1	11-

Тақвим мавзу режа Сан'ат. фан
кафедрасининг мажлисида муҳокама қилинди ва тасдиқланди.
2011 йил 29 август мажлис баёни

Кафедра мудири: _____
(фамилияси, исми, шарифи) (имзо)

Машғулот №	Дарс ўтилган сана	Бўлимлар ва мавзулар номи	Дарс соати	Машғулотлар тури ва шакли
1	2	3	4	5
1	3.09.13	Гилеш. илму таври мишир ил иллар до ил сано таври кечирганеши	2.	Нахави
2	7.09.13	Гилеш. илму таври ишар. асари ило амали сано таври тасвир таври таврилари таври	2	Нахави
3	9.09.13	Тааври тасвир ишарган ишар мишир сано	2	Нахави
4	12.09.13	Тааври тасвир ишарган тааври мишир тааври	4	Амали
5	15.09.13	Тааври тасвир тааври мишир тааври	4	Амали
6	18.09.13	Тааври тасвир тааври мишир тааври	4.	Амали
7	21.09.13	Тааври тасвир тааври мишир тааври	6.	Амали
8	24.09.13	Тааври тасвир тааври мишир тааври	6.	Амали
9	28.09.13	Тааври тасвир тааври мишир тааври	4.	Амали
10	30.09.13	Тааври тасвир тааври мишир тааври	2.	Тааври
		Тааври	30.соат.	

**Ўзбекистон Республикаси Олий ва Ўрта
Махсус Таълим Вазирлиги
Ўрта Махсус, касб-хунар таълим маркази
Самарқанд вилоят ўрта махсус, касб-хунар
таълим бошқармаси.**

Samarqand san'at kolleji

(коллеж номи)

"San'at"

(кафедра номи)

2013-2014 ўқув йили

**ЎҚИТУВЧИНИНГ ШАХСИЙ
ИШ РЕЖАСИ.**

С а м а р қ а н д – 2 0 1 4 й.

ДАРС ТАҲЛИЛИ

Сана 15.04.13.

Дарс, уқитувчи ва гуруҳ ҳақида умумий маълумот:

Уқитувчининг Ф.И.Ш. Азизов Д.О.

Фан номи Нароғатлик.

Гуруҳ 1 Курс 1 Мутахассислик Нароғатлик

Дарс мавзуси Нароғатликка доғатликка бағатлик

Дарс максади Дарснинг иш бағатлик ишлар.

Уқув хонасининг санитария ҳолати (тайёргарлиги) Ўқитилди.

Дарс таҳлилининг максади Ўқитилди: 52 ҳафтаги таҳлил.

Ўқитилди: 52 ҳафтаги таҳлил. Ўқитилди: 52 ҳафтаги таҳлил. Ўқитилди: 52 ҳафтаги таҳлил.

Уқитувчининг дарсга тайёргарлиги:

Тақвим мавзу режаси ва дарс режаси мавжудлиги Дарс ва тақвим режага бағ.

Маърузалар матни, илмий, уқув ва методик адабиётлар мавжудлиги Маъруза-

лар матни, илмий, уқув ва методик адабиётлар мавжудлиги.

методик адабиётлар мавжудлиги.

методик адабиётлар мавжудлиги.

методик адабиётлар мавжудлиги.

методик адабиётлар мавжудлиги.

методик адабиётлар мавжудлиги.

методик адабиётлар мавжудлиги.

методик адабиётлар мавжудлиги.

методик адабиётлар мавжудлиги.

методик адабиётлар мавжудлиги.

методик адабиётлар мавжудлиги.

методик адабиётлар мавжудлиги.

методик адабиётлар мавжудлиги.

методик адабиётлар мавжудлиги.

методик адабиётлар мавжудлиги.

методик адабиётлар мавжудлиги.

методик адабиётлар мавжудлиги.

методик адабиётлар мавжудлиги.

методик адабиётлар мавжудлиги.

методик адабиётлар мавжудлиги.

методик адабиётлар мавжудлиги.

методик адабиётлар мавжудлиги.

методик адабиётлар мавжудлиги.

методик адабиётлар мавжудлиги.

методик адабиётлар мавжудлиги.

методик адабиётлар мавжудлиги.

методик адабиётлар мавжудлиги.

методик адабиётлар мавжудлиги.

методик адабиётлар мавжудлиги.

методик адабиётлар мавжудлиги.

методик адабиётлар мавжудлиги.

методик адабиётлар мавжудлиги.

методик адабиётлар мавжудлиги.

методик адабиётлар мавжудлиги.

методик адабиётлар мавжудлиги.

методик адабиётлар мавжудлиги.

методик адабиётлар мавжудлиги.

методик адабиётлар мавжудлиги.

методик адабиётлар мавжудлиги.

методик адабиётлар мавжудлиги.

методик адабиётлар мавжудлиги.

методик адабиётлар мавжудлиги.

методик адабиётлар мавжудлиги.

Дарсда укувчининг мустақил ишлари Ўқувчи дарсда уяқли
таълим

Уйга вазифа Ўқувчи таълим буюми билан

Укувчининг дарсга муносабати:

Гуруҳ укувчиларининг билими, укувчиларга муомаласи, гуруҳни муомала эта олиши
Ўқувчилар билан муносабати, ўқувчилар
ўқувчи билан муносабати

Иш услуби, рахбарлик роли, нутқ маданияти, ташқи кифаси, укувчилар уртасида обриси
Ўқувчи билан муносабати, ўқувчилар
ўқувчи билан муносабати

Дарсинг жиобий ва салбий томонлари: (бунда дарс кузатувчи тахлил давомида курган ютук ва камчиликларини ёзиб куюди)

Ўқувчилар билан муносабати, ўқувчилар
ўқувчи билан муносабати

Хулоса: (Илмий, методик ва педагогик таклифлар)

Дарс режасининг бажарилиши, дарсда куйилган мақсадга эришилиши, укувчилар билимининг сифати, дарс таълимининг Давлат таълим стандартларига жавоб бериши

Дарс режаси бажарилади, дарсда қўйилган
мақсадга эришилади, ўқувчилар билан
муносабати

Укувчининг илмий, методик ва педагогик жихатдан ерданга мухтожлиги еки укувчи илгор тажрибасининг оммалаштиришга лойиклиги

маълумоти билан муносабати

Дарсинг самарадорлиги ва укувчининг иш фаолиятини янада яхшилашга қаратилган илмий методик ва педагогик таклифлар

Ўқувчи дарс билан муносабати
дарсда қўйилган мақсадга эришилади
ўқувчи билан муносабати

Дарс тахлили билан танишдим

А.А.А.
(ИМЗО)

А.А.А.А.А.
(Ф.И.Ш.)

Тахлил килувчи

А.А.А.
(ИМЗО)

А.А.А.А.А.
(Ф.И.Ш.)

Adabiyotlar

Adabiyotlar.

1. I. A. Karimov "O'zbekiston XXI asr boshlarida" Toshkent 1997 y.
2. I. A. Karimov "O'zbekistonning o'z ustidagi va tarqatqich yili" Toshkent "O'zbekiston" 1992 yil.
3. Tasviriylar san'at va uning o'qitish metodikasi" Oripov B. Toshkent 2005 y.
4. "Böyöqlar bilan ishlatish" X. Egarov Toshkent "Ögüvöchi" 1981 y.
5. Ramonoviy ögüvöchi texnologiyalar" X. Abduqulov Toshkent 2001 y.
6. O'zbekiston milliy mekhlarelikiyoti.
7. "Rangshövlar" S. Abduqulov, N. Oripov N. Oripov Toshkent 2006 y.
8. "Rang tasvir" S. Abduqulov Toshkent "Bilim" ÖM K. XTM. 2005 y.
9. "Rassom. - Ögüvöchilar tayyorlash mekhlarelikiyoti" N. Oyulov Toshkent 1997 y.
10. "Rangshövlar" M. Nabiev Toshkent "Ögüvöchi nashriyoti" 1995 y.

Samarqand viloyati o`rta maxsus, kasb
hunar ta`lim boshqarmasining 2005yil
20 sentabrdagi 226-sonlu buyrug`iga ilova

“TASDIQLAYMAN”

“_2_” sentabr 2013yil.

_____ kafedrası

O`qituvchi Turdiyeva Nodira

(O`qituvchining toifasi, lavozimi, ilmiy darajasi, unvonni)
famiyasi,ismi,sharifi

2013-2014-o`quv yilida bajariladigan

SHAXSIY ISH REJASI.

Shaxsiy ish reja kafedraning

2013yil 30avgustdagi

“___” sonli majlisi yig`ilishda

Muhokama qilindi.

Kafedra mudiri_____

(famiyasi,ismi,sharifi)

Shaxsiy ish rejani

qabul qildim_____

Xulosa

Xulosa

Yuqorida ta'kidlab o'tganimdek, taqdir taqozisi bilan rassom Namoz Sultonovning shaxsiy xotira ko'rgazmasida qatnashish nasib qildi.

Bu ko'rgazmada rassom tomonidan ishlangan asarlarning o'ziga xosligi bilan o'ziga jalb qildi. Shu sababli rahbarlar bilan maslahatlashgan holda rassomning ijodini, aynan rassom ijodida portret janrini o'rganishni qaror qildim.

Bu o'ta ma'suliyatli ishni bajarishda 4-yil davomida ustozlardan olgan bilimlarim qo'l keladi. Albatta baholi qudrat bajarilgan bu ishimni baholash sizlarni hukmingizga havola hurmatli DAK raisi va komissiya a'zolari.

Xulosa qilib aytadigan bo'lsam, o'zining ijodiy va ilmiy ishlari bilan tanilgan iqtidorli rassom tajribali pedagog va mehribon murabbiy – Namoz Toshmirzayevich Sultonov ijodini qancha o'rgansak, shuncha kam